

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisorile nefrancate se refuză. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor: un șir peti 2 lei pentru odată dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Bune roade se așteaptă

(x) S'au adunat preoții din mitropolia noastră a treia oară în congres cu scopul — cum am arătat — să-și câștige puteri nouă, entusiasm nou, și nouă plăcere de muncă în agrul cel viu al Domnului.

Numai dacă sânt organizați în societate și lucrând sistematic, preoții mitropoliei ardelenne vor putea să răsbească prin toate greutățile și piedecile, — activitatea lor numai astfel va fi încoronată cu bune roade.

Asociația clerului «Andrei Șaguna», pe lângă toate scăderile începutului, merge înainte pe drumul ce și l-a ales. Acesta este faptul ce reiese din toate discuțiile urmate în ultimul său congres.

La acest prilej Asociația clerului și-a îndreptat atențiunea cu deosebire asupra învățământului religiunii în școlile noastre secundare și primare, unde acest învățământ suferă de neajunsuri, care cer să fie înlăturate cât mai neîntârziat.

Recapitulăm problemele principale, ivite în cursul debaterilor congresului numit catehetic:

1. Păstrarea școlilor confesionale s'a accentuat, în unanimitate, din partea membrilor, atât din punct de vedere cultural și național, cât și politic;

2. În comunele ortodoxe, sau cu majoritate ortodoxă, să se numească numai învățători de această confesiune;

3. Introducerea bibliei în școală, ca mijloc ajutător în învățământul religiei, pe lângă sporirea orelor de religie la toate categoriile de școală;

4. Deprinderea în caritate creștinească a elevilor: sprijin orfanilor, ajutor celor bolnavi și celor neputincioși, îmbrăcarea săracilor ș. a.

5. Introducerea de congregații religioase în clasele superioare ale liceului;

6. Mai strânse raporturi între școală și părinți;

7. Creșterea religioasă a adulților în legătură cu rostul «caselor culturale», cu repausul duminical și închiderea cârciumelor în sărbători;

8. Șezători biblice, ținute după vechernia din Duminică și sărbători;

9. Congresul declară învățământul religios ca o datorie a misiunii pastorale preoțești, — dar nu impune în mod absolut îndatorirea de a catehiza preoții, ci așteaptă de la învățători să predea și mai departe religiunea pretutindeni unde biserica nu se poate îngriji singură de acest lucru;

10. Să se ia măsuri pentru pregătirea specială a viitorului cler;

11. Convocarea unei anchete și întruniri ale catehetilor și profesorilor de religie pentru a stabili programa analitică și a îngriji de manuale.

Toate chestiunile, arătate mai sus, s'au cercetat și discutat amănunțit, conform programei și rapoartelor ce am publicat.

*

Timpurile, când sentimentul moralității începe să scadă, cer neapărat o muncă intensivă și bine organizată. Asociația clerului voește să restabilească stările acelea morale, care au format în toată vremea țaria poporului nostru.

Ori care țară, cât timp și-a sprijinit viața pe temeuri religioase, a jucat rol însemnat în istoria lumii. Dimpotrivă, acolo unde religia a căzut în disgrație și s'a înlocuit cu «filosofia», țara s'a sguđuit, puterile i-au săcătuit, pornirile materialiste au cutropit sentimentele nobile, ear locul lor l-a ocupat disordinea și anarhia, aduse de oameni, pentru cari nu mai există sentimentul datoriei și al iubirii creștinești.

Condiția de căpetenie a progresului omenirii este astfel: creșterea religioasă a tinerimii.

Pentru a dobândi caractere creștine care înțeleg misiunea omului în viața pământescă, biserica trebuie să promoveze cultura prin școală.

Ca să se știe.

Sinod episcopesc

Prea Sfințul sinod episcopesc din mitropolia Ardealului a ținut în Sibiu o ședință în 12/25 Noembrie 1922, sub președinția I. P. S. Sale părintelui arhiepiscop și mitropolit Nicolae, de față fiind PP. SS. LL. Episcopii Ioan dela Arad, Roman dela Oradea-Mare, și Nicolae dela Cluj, ear ca secretar referent pâr. protoieru Lazar Triteanu, secretar mitropolitan.

FOIȘOARA

Predică

L-a întâmpinat pe El oarecare om care avea draci de mulți ani și nu se îmbrăca în haină, nici nu locuia în casă, ci în morminte. Luca VIII—27

Iubiți creștini, — Evanghelia de azi ne povestește o mare minune a Mântuitorului făcută în Gadara. A vindecat pe un desconcentrat sufletește, neprivind la interesele materiale ale locuitorilor. Pentru Isus sufletul omului reprezintă totul. El aleargă în cele mai ascunse morminte, peșteri sau vizuini, dacă știe că poate mântui un suflet nefericit. Aruncă în valurile spumegânde ale lacului Genesaret 2000 porci, numai să poată scoate din torturile cumplite un suflet chinuit. Cine nu vede aici prețul cel mare, ce pune Isus pentru sufletul omului?

Iubiți creștini! Văd o parte întunecoasă a vieții pământești în evanghelia de azi. Ni se prezintă un îndăcit, un desconcentrat sufletește, care e spaima societății. Atacă oamenii pașnici, își rupe vestimintele, își sdrobește trupul cu pietri, face spume și, legat fiind, lanțurile le sfărâmă. Câtă oboseală trupească, câtă muncă zadarnică nu desvoltă acest nefericit. Sufletul îi

este întunecat. E întunecat sau de împrejurările vieții, sau de păcatele săvârșite. Indiferent. Dar ne este nespun de dureros a ne cugeta la astfel de stare sufletească. Și mai dureros ne este chiar a o vedea. Un astfel de om ne arată cât sântem de mici și de neputincioși în fața atotputerniciei lui Dumnezeu, care este stăpân și ocârmuitor al sufletelor noastre.

Și au nu alergăm cu toții să alinăm, după puterile noastre, durerile și suferințele cumplite ale unei astfel de ființe? Folosim medicamente, ridicăm spitale, alergăm în stânga și în dreapta, să putem produce măcar o cât de mică lumină în întunerecul cumplit ce apasă sufletul deaproapei noastre.

Să nu alerge deci Hristos, care a suferit moarte pentru mântuirea sufletelor noastre? Eată-L peste valurile turbate ale mării Genezaletului în Gadara. Acolo unde este pierdut un suflet, acolo unde societatea este turburată de acest suflet. Acolo unde trăește o viață neagră, întunecată în chinuri, un suflet nemuritor. Doar Fiul omului a venit să mântuiască pe cel pierdut. «Ce vi se pare? de va avea un om 100 oi și se va rătăci una dintr'însele, au nu lasă pe cele 99 în munți și mergând caută pe cea rătăcită, și de se va întâmpla să o găsească pe ea, amin zic vouă, se va bucura de dansa mai mult decât de cele 99 ce nu s'au rătăcit» (Mat. XVIII—11).

Isus aleargă în Gadara, căci a pierdut o oaie, a pierdut un suflet din împărăția cerurilor. Nimic nu este mai scump pentru El decât aceasta comoară. De câte ori doctorul sufletelor și al trupurilor vindecă boale grele trupesti ca: lepra, orbi, șchiopi, surzi, muți sau chiar înviază morții, totdeauna le face din milă și ca să-și arate dumnezeirea. Dar, de câte ori pășește ca doctor al sufletelor, de câte ori vindecă câte un alienat, câte un suflet tulburat, fie că a ajuns în această stare tristă din vina altora, fie că din păcatele proprii, purcede mai mult pentru scaparea sufletului din legăturile grele în care a ajuns.

Sufletul este totul. «Acolo unde este sufletul tău, acolo este și comoara ta». Cele materiale? avuții, bogății, aur, argint, laude, glorie, frumsețe sânt trecătoare. «Nebunule, au nu știi că în această noapte ți se va lua sufletul, ear cele ce ai gătit, cui vor fi?» (Luca XII—20). Eată Hristos mereu îți șoptește calea adevărului. Puțin credincioșilor, pentru ce stați la îndoială? Au sufletul nu este mai mult decât toată materia lumii? «Nu vă strângeți comori pe pământ, și nu vă îngrijiți, gândindu vă ce veți mânca sau ce veți bea, nici de trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca, — au nu sufletul este mai mult decât hrana» (Mat. VI—19). «Căutați mai întâi împărăția cerurilor și toate celelalte vi se vor adauge vouă» (Ioan XII—23).

Ședința aceasta a sinodului s'a ocupat cu mai multe chestiuni însemnate, dintre care amintim următoarele:

S'a decis ca acei preoți cari au ieșit din serviciul bisericesc și ocupă diferite funcțiuni lumești, în afară de învățământ, să fie oprți dela administrarea sfintelor taine și dela orice funcțiune bisericească. Acești preoți, pe timpul cât nu se află în funcție bisericească, nu pot exercita drepturi constituționale în viața bisericii. Preoțimea în funcțiune se oprește dela îndeplinirea cununiei pe seama preoților cari se căsătoresc după hirotonire.

Cu privire la înmormântarea sectarilor, s'a enunțat că celce n'a primit taina botezului, nu poate fi înmormântat după rânduiala Sfintei noastre biserici.

S'a decretat înființarea funcțiunii de duhovnici centrali și tractuali, după trebuință.

Prea Sfințitul sinod s'a ocupat și de actele privitoare la a doua căsătoria a preoților, precum și de propunerea Asociației clerului «Andrei Șaguna» de a se interveni pentru declarația de *obligatorie prin lege* a căsătoriei bisericești, — și a hotărât să intervină, în acest sens, la Prea Sfințitul Sinod episcopesc central.

Roma papală și România

II.

Veacul al XVIII-lea se isprăvește printr'o cumplită Revoluție anti-religioasă deistă, care va declara divinitatea căzută ca o simplă putere regală și va instala în locul ei Rațiunea, purtând pe străzile Parisului nu știu ce femeiușcă menită a o reprezenta.

Scaunul roman avuse până atunci legături și cu Franța regelui «prea-creștin», de și galicanismul, care tindea să naționalizeze și să statifice biserica în Franța, îi pricinuisse multă neliniște și o silește adesea a da înapoi. Și Spania regelui «catolic» avea un loc în simpatiile Sfântului Părinte. Acuma, Franța era rebelă — chiar supt Napoleon, care ținuse captiv pe papa și-l prefăcuse în simplu funcționar religios al imperiului său — ear Spania nu mai juca niciun rol pe lume. Ce rămânea deci? Austria Habsburgilor.

Această Austrie renunțase la imperiul german, cu numărul copleșitor de «eretici» pe care-i cuprindea. Din provinciile austriece se crease o nouă monarhie ereditară. Și în aceasta domnea catolicismul, un catolicism care devenea baza însăși a statului. Câteva mii de «shismatici» erau meniți doar să treacă prin bi-

serica-purgatoriu a uniților pentru ca mai târziu să se ajungă la deplina confundare în organizația romană.

Preotul catolic alături de ofițerul și funcționarul habsburgic au fost sprijinitorii de căpetenie ai noului stat. Numai el, preotul de tendințe ultramontane, era capabil să combată revoluția neconținut la pândă. După doborârea hidrei la 1848 mirul binecuvântat a picurat pe fruntea lui Franz Ioseph, fiu iubit al bisericii, care singurul dintre suveranii lumii, mergea pe străzile capitalei sale cu luminarea în mână după clerul catolic serbând fastuos marile lui ceremonii.

Când la 1867 acest om de încredere a pus pe fruntea sa, creând dualismul austro-ungar, coroana cu crucea povârnită a Sf. Ștefan, din apostolic de drept el a devenit apostolic de fapt. Și binecuvântarea Romei, de loc latine în această privință, s'a revărsat larg asupra Ungariei înviate din morți, care din partea ei n'a făcut decât să măgulească scaunul roman de care avea, în greutățile ei, așa de mult nevoie.

Introducând pe episcopii uniți ai «naționalităților» în «cetul» catolic, făcându-i să participe la parlamente religioase romane, papalitatea nu făcea altceva decât să-i apropie de nația stăpânitoare. Nici odată românii uniți n'au privit cu simpatie asemenea acte de înfrățire, supt crucea latină, cu asupritorii.

În același timp seminariile romane puneau alături pe români și pe unguri, îi creșteau alături, îi deprindeau a se înțelege. Și, dacă ungușorul nu ceda nimic din nația sa — vezi exemplul de azi al lui Prohaszka! — românul se lasă atras de universalitatea catolică, splendidă, cultă, dar — neromânească.

O întreagă generație de clerici cu tendinți apusene, dar tot mai insensibili față de naționalitate ca prim factor de viață, a fost hărăzită astfel bisericii unite care desprețuind primitivul trecut românesc, se mândrea că a suit scara ce duce la paritatea cu catolicii.

N. Iorga

Calendarul arhidiecezan s'a pus în vânzare sub titlul *Calendarul Bunului Creștin* pentru anul 1923. Se găsește: la Librăria Arhidiecezană în Sibiu, în tutungerii și la toate librăriile.

Fondul bisericesc „Regele Ferdinand I și Regina Maria“

Cu ocaziunea marelui eveniment al încoronării iubiților Suverani ai tuturor românilor, Consistorul nostru arhidiecezan a hotărât să aducă Tronului un nou omagiu al clerului și poporului dreptcredincios din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu.

În acest scop a înființat un fond cu numirea: *Fondul Regele Ferdinand I și Regina Maria*.

Urmărind ținta misiunii interne bisericești, fondul acesta, format din contopirea fostelor fonduri «Francisc Iosefin» și «Rudolfin», are în vedere întărirea sentimentului religios moral în popor prin întărirea căminelor culturale, prin acte de filantropie, prin creșterea de misionari și prin alte fapte creștinești.

I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* s'a prezentat în 30 Noemvrie a. c., în audiență la Majestatea Sa Regele, pentru a-L ruga să binevoiască a da înalta învoire, ca noul fond bisericesc să poarte numele Suveranilor noștri.

M. Sa Regele a primit cu plăcere rugărea aceasta și a asigurat pe I. P. S. Sa despre viul interes și părinteasca ocrotire ce poartă pentru biserica noastră și slujitorii ei.

Sfântul Sinod

În ședințele din urmă Sfântul Sinod a continuat și terminat proiectul de lege fundamentală a unificării și autonomiei bisericii ortodoxe române. Pentru a păstră și pe viitor tradiția, articolul 1 din lege a rămas nemodificat, declarându-se că biserica noastră este cea «dominantă» în stat.

Unele amănunte vor mai fi discutate de comisiunea de 15, care a elaborat proiectul de unificare și autonomie bisericească. De altfel, s'a ajuns la deplin acord în chestiunile ce privesc statul și biserica.

Sinodul a discutat apoi chestiunea înființării în București a unei case centrale a bisericii ortodoxe. Spre a ușura sarcina statului, această casă va fi întreținută din averile bisericilor.

Conform proiectului de unificare se va da bisericilor, monopolul luminărilor de ceară, al vesmintelor și odoarelor bisericești și al cărților de ritual.

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1923

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în SIBIU, și în alte librării. — La cererile prin **MANDAT POSTAL** se va adăuga 4 Lei pentru porto și recomandat.

Sufletul este totul. El ne este ținta vieții pământești. Au nu sântem creați cu sufletul mai presus ca celelalte vietuțoare? Au nu avem îndatorirea să ne îmbogățim această comoară nespuse de prețioasă? Nimic din lume nu are valoarea unui suflet omenesc. «Ce ar folosi unui om toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul? sau ce ar da un om în schimb pentru sufletul său?» (Matei XVI 26). Chiar dacă averea ta lucrează contra sufletului, lapăd-o dela tine, căci se duce în gheenă. Dacă unul din membrele tale lucrează în contra sufletului, aruncă-l dela tine, căci e mai bine să mergi în împărăția lui Dumnezeu fără de el, decât cu el în gheenă. Nu ai înțeles învățătura clară a Mântuitorului lumii: «Dacă-ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și lapădă-l dela tine; dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, tai-o și-o lapădă dela tine căci este în folosul tău să peară unul din mădulările tale și să nu ți fie aruncat tot trupul în gheenă». (Matei V 29).

Și acum privește, creștine, cum îți dovedește acest adevăr nestrămutat, Domnul cel altă dată atât de umilit și bând, cel care cu atâta iubire privește la oameni. Uite, cum trecând în Gadara pentru un suflet pierdut, devine fără considerații, aproape revoluționar. Se poate ca un suflet să fie chinuit, să fie per-

cut? Se poate ca lanțurile păcatelor să țină acest nefericit suflet în robie veșnică? Nu se poate! Cine sântei voi?... Leghion?... Da, sântei minciună, sântei blasfemie, sântei jurăminte strâmbe, iubiri de argint, invidie, desfrânare bărfitorii ai deaproșelui și ai celor sfinte, sântei mulți leghion. Afară cu voi din sufletul acesta, pentru că el trebuie să servească Domnului scris fiind «Singur Domnului Dumnezeuului tău să-i slujești». Mergeți unde voiți, numai din suflet să mergeți. Duceți-vă în infern, în păduri, în stânci sau peșteri, duceți-vă chiar în cei 2000 porci. Sufletul e totul, materia nu are valoare. Eu și viața mi-o dau pentru o oaie, deoarece sânt păstor. Imi dau seama pentru un suflet, pentru că sânt Mântuitor de suflete: «Eu sânt păstorul cel bun, ear păstorul cel bun își pune viața pentru oi». (Ioan 10—12).

Și la picioare cu cel vindecat sta Hristos neclintit. Vânturile puternice încă își făceau drumul conform legilor eterne ale Tatălui cereșc. Un vuet parecă aduce acest vânt. Eată o mulțime de oameni se arată apropiindu-se din ce în ce. Sânt Gadarenii. Vin să vadă cu ochii paguba materială. Pe ei nu i împoartă sufletul celui desrobât, ci se leagă de materie. Dar se tem de Hristos și vorbesc blând și cuviincios. Ce ni ai făcut nouă învățătorule? Ni ai făcut pagubă. «Și tot poporul din ținutul Gadarului

a rugat pe Isus să plece dela ei, pentru că îi apucase o mare frică». (Luca, VIII, 37).

Se poate lucrul acesta? Un suflet să nu valoare în fața Gadarenilor 2000 porci?

Dar Isus earăși deveni blând. Nu-L împoartă materia, ci e vesel că a mântuit un suflet. Un suflet care îi va fi recunoscător, îl va sluji și propovădui în tot G darul. «Iar Isus l a slobozit zicându-i: Intoarce te în casa ta și povestește câte ți a făcut ție Domnul» (Luca VIII. 39).

Muritorule, câte ți a făcut ție Domnul? Ți a dat viață și sănătate, ți a dat pricepere și voință, și mai pe sus de toate suflet nemuritor. Cum ai îngrijt de sufletul tău? Uite, Domnul și acum e cu tine. Îți ajută să te scapi de leghionul păcatelor. Sufletul tău e prețuit și cântat de El, și meru ești invitat să auzi dlasul lui divin: N'am venit să chem pe cei drepti ci pe cei păcătoși la pocăință. Nu te lega deci de comorile trecătoare ale lumii acesteia, ci creiază ți comori neperitoare în ceruri. Vesteste fără rezervă câte ți a făcut ție Domnul, ca să devii apostolul lui Hristos. Pentru că sufletul este totul: «Au ce ai da tu în schimb pentru sufletul tău?».

Române! mergi și tu ca neam și spune câte ți a făcut ție Domnul. Ți a dat independența, ți a dat țara aceasta frumoasă și bogată.

Muzeu al vechilor ștife bisericești

În ședința camerei dela 1 Decembrie dl N. Iorga depune următorul *proiect de lege* din inițiativă parlamentară:

Art. 1. Se înființează un muzeu al vechilor ștife bisericești.

Art. 2. El va cuprinde odăjdiile scoase din uz ale bisericilor din cuprinsul țării.

Art. 3. Principalul depozit va fi în București. Se vor putea întemeia sucursale în Iași, Cernăuți, Chișinău, Sibiu și Blaj.

Art. 4. Muzeul și eventualele sucursale vor fi adăpostite, de preferință, în locașuri bisericești desafectate. În București i se va acorda vechea biserică sf. Visarion.

Art. 5. Intreținerea muzeului e în sarcina ministerului de culte, care în înțelegere cu Academia Română și cu comisia monumentelor istorice, va desemna personalul conducător.

Intâiul congres

Presa din România întregită și a deschis în București primul congres Duminecă în 3 l. c.

La ora 11 înainte de amiază s'a făcut înaugurarea Casei sindicatului ziariștilor printr'un serviciu religios, oficiat de I. P. S. Sa mitropolitul primat Miron în prezența înalților demnitari ai statului, a notabilităților culturale, a reprezentanților presei, a lucrătorilor tipografi și a celorlalți muncitori.

Terminându-se slujba religioasă, a luat cuvântul I. P. S. Sa Mitropolitul primat Miron, constatând cu bucurie că presa română, și în deosebi cea dela conducerea Sindicatului ziariștilor, apreziază în deplină măsură frumoasele tradiții bisericești și de credință religioasă, care stau la temelie pe care s'a dezvoltat până acum neamul românesc și țara lui. Nimeni mai mult ca ziaristul, n'are atâta trebură d'a cunoaște cât mai temeinic tradițiile scumpe ale poporului și păturile din care se compune viața specifică a neamului nostru, — ca astfel, prin prisma lor, analizând ideile și curentele nouă, să cultive sămânța lor în solul nostru, unde să rodească așa ca să producă evoluție firească: o normală și liniștită continuare a trecutului. Fără asemenea asimilare în organismul nostru, hrana sufletească străină nu poate să fie spre sănătatea, ci numai spre stricăciunea corpului național. Înaltul prelat cere dela ziariști să contribuie la domolirea pornirilor adeseori vehemente din viața noastră publică, împăciind și nu inveninând situaținea. În speranța că presa va fi călăuzită în activitatea sa de principii adevărului și al cinstei, binecuvintează munca ce se va desfășura în Casa sindicatului ziariștilor.

După vorbirea Părintelui Mitropolit, au mai cuvântat dnii: C. Bacalbașa, președintele sindicatului, ministrul G. Mărzescu în numele guvernului, C. Mille ca reprezentant al asociației generale a presei, I. Agârbiceanu în numele sindicatului presei din Ardeal, și alții.

La ora 3 d. a. a urmat deschiderea congresului general al presei și conferința dlui D.

Te a făcut stăpân pe soarta ta. Nu mai stai în peșteri și morminte legat, ferecat și muncit de leghionul dușmanilor, ci ești eliberat de cătuși de o putere divină, care mereu îți șoptește: «Mergi de spune câte ți-a făcut ție Domnul». În loc de clevețiri, în loc de veșnice certe în loc de continue nemulțumiri, laudă pe Dumnezeu, care ți-a dat atâtea bunătăți și toate posibilitățile de înaintare în cu tură, bunăstare și fericire. Exclamă dn adâncul inimii cu psalmistul David: «Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru! Tu ești Dumnezeu care faci minuni».

Ear Tu, Doamne Dumnezeul nostru, Isus Hristoase, care ai slobozit sufletul rob în Gadar, vino și la noi și rumpe din inimile noastre tot răul ca să nu mai locuim în peșteri și în morminte, — și sădește în ele dragostea și adevărul Tău veșnic, cu care ne trimite vestiitori și apostoli ai binefacerilor Tale și să Te laudăm pe Tine Domnul și binefacătorul nostru, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Pr. Dr. Ioan Stanciu

Tomescu, vicepreședinte al sindicatului presei ardeleni, despre Starea morală a presei.

În zilele următoare, în 4 și 5 Decembrie, s'au prezentat și desbătut rapoarte și s'au citit conferințe interesante asupra chestiunilor dela ordinea zilei. În onoarea congresiștilor s'au dat reprezentații teatrale festive la Operă și la Teatrul național.

Alegere de parohi în Cluj

Actul alegerii unui păstor sufleteș compoartă cea mai mare însemnătate nu numai în ce privește partea religioasă a chestiunii, ci și din punctul de vedere al intereselor culturale și sociale ale poporului nostru dreptcredncios. Cu atât mai mult se confirmă acest adevăr atunci, când e vorba de alegerea unui preot pentru un centru însemnat, cum este Clujul. Acest oraș al suferințelor și umilirilor noastre din trecut este nu numai metropola din Ardeal a culturii românești, adăpostind universitate cu savanții și profesorii ei, înalți dignitari ai magistraturii și administrației, instituții culturale, cu atâția reprezentanți ai intelectualității noastre, — dar Clujul are mai ales și tot ceace străinii din țara noastră au mai select: capii confesiunilor romano catolice, reformate, unitare și izraelite, și instituții culturale cu conducătorii lor; și toți acești străini, și în special dignitarii și preoții lor, stau pe un nivel cultural științific ridicat. De aceea, cu drept cuvânt așteaptă toată suflarea românească, și în special creștinii ortodoxi din Cluj, ca cei ce vor fi așezați în rândul înaltei slujbe de păstori sufletești ai acestui mediu cultural, să aabă nu numai toată râvna pentru slujba preoției, nu numai calitățile ce se cer în deobște dela servitorul altarului, ci ei să fie, pe lângă ce s'a spus mai sus, mai ales buni propovăduitori ai cuvântului lui Dumnezeu, având calități alese, o cultură superioară, și înțelegători de nevoile sufletești ale credincioșilor de aici; să poseadă calități și aptitudini, cu care să poată sta demn alături de preoții învățați și activi ai celorlalte confesiuni din localitate.

Înmulțindu-se credincioșii parohiei noastre din Cluj, au fost sistemizate și arondate, pe lângă cea existentă, încă două parohii. Pentru întregirea acestor două parohii s'a ținut în 3 Dec. 1922, sinod parohial electoral în micuța biserică parohială de aici. Alegerea s'a ținut sub conducerea părintelui protopop tractual T. Roșescu, apoi a părintelui protoiereu și profesor universitar Dr. I. Lupaș, și a decurs în cea mai perfectă ordine.

Voturile s'au împărțit între candidați astfel: Pr. Vasile Spătariu 114 voturi, Pr. Aurel Mușat 86, Pr. Vas. Mateiu 34, Pr. Vidrighinescu 5, și Pr. G. Suci 2 voturi.

În baza acestui rezultat, preoții V. Spătariu și A. Mușat au fost declarați aleși parohi la parohiile vacante din Cluj.

Cunoscută fiind râvna celor aleși, dâșii ne dau nădejdea, că se vor silii cât mai mult a corespunde așteptărilor și nevoilor sufletești ale noilor lor enoriași.

D. O.

Știrile zilei

Adunare de constituire. Secția regională Sibiu a Societății «Invalidii din război», de sub înalta protecțiune a M. S. Regina Maria și sub președinția de onoare a A. S. R. Principele Carol, își va ținea adunarea de constituire Duminecă, în 17 Dec. n. 1922, în sala mare a prefecturii județului Sibiu, la ora 11 a. m. Este de dorit o asistență cât mai numeroasă.

Refuzul jurământului. Mai mulți membri ai Eforiei școlare din Oradea-Mare au fost invinuiți că au refuzat să depună jurământul cu prilejul introducerii lor în demnitatea de efori. Dl dr. Aurel Lazar, spune însă că atât dsa cât și ceilalți invinuiți n'au refuzat să depună jurământul, ci au protestat numai împotriva formulei de jurământ în care se pretindea jurământul de credință și guvernului. Dl dr. Aurel Lazar mai declară că nu poate jura credință unui guvern, nici chiar atunci când acesta ar fi prezidat de dl Iuliu Maniu.

Aviz. Acei români, domiciliați în Sibiu, cari au fost internați în lagăre germane, și cărora li s'au confiscat acolo bani sau obiecte de valoare care le-au avut cu ei, sânt invitați să anunțe aceasta la subsemnatul oficiu (primărie) scara I. ușa Nr. 2 până cel mai târziu la 15 Decembrie 1922. *Consiliul orășenesc din Sibiu.*

„Liga bunătății“

Ziarul guvernamental din Franța «Le Temps» (25 Oct. a. c.) ne aduce o veste bună: ministrul francez, de instrucție dl Léon Berard, a luat sub protectoratul său și subvenționează o întreprindere școlară, care, răspândită, va aduce mult bine societății noastre bolnave. E vorba de așa numita «Ligă a bunătății». Încă înainte de război se constituise, la un congres internațional din Haga, dar s'a pornit puvoiu războiului și mișcarea plină de idealism a trebuit să fie abandonată, deocamdată.

Doamnele franceze nu s'au dat însă bătute. Acum au ridicat din nou steagul bunătății, invocând constatările unui sociolog american (numele nu ni-l dă ziarul francez), în favorul tezei lor. Eată citatul din sociologul american:

«Istoriografia viitorului vor spune cititorilor lor că descoperirea cea mai importantă a sec. XIX lea, mai importantă decât toate invențiile moderne, fie ele orcât de minunate, este aceea a faptului simplu, că aproape toate cauzele prime ale războaielor omorătoare de oameni, a cruzimilor colective sau individuale, pot fi suprimate, dezvoltând în inima copilului sentimentul justiției și al bunătății».

«Liga bunătății» s'a reconstituit pe baze solide. În timpul din urmă s'a dat o festivitate, care a sărbătorit pe al 100.000 lea recrut (membru). Armata aceasta de elită a elevilor francezi are misiunea de a controla faptele bune ale membrilor ei. Fiecare membru e obligat de a săvârși în fiecare zi câte o faptă bună, fie ea orcât de mică — întocmai ca cercetașii — și de a o scrie pe un bilețel, anonim, seara. Bilețelele acestea sânt adunate și clasate. Este o «emulație salutară», care dă la iveală multe fapte pline «de bunătate, de naivitate, de frăgezime și de ingeniositate». Astfel se obișnuiește membrul «Ligii bunătății» la «altruismul zilnic», la «respectul vieții», fie viața aceasta «umană, animală sau vegetală».

«Era nevoie», scrie ziarul guvernului francez, «era nevoie să se nască această societate nouă. Născută într'o atmosferă de suferință, de lipsuri, de mânie, nu părea dispusă să joace în civilizația de mâne un rol caritabil. Auzise prea des zcându-se că ar fi o datorință sfântă ca să ți oțelești inima și să dai poruncă să îți tacă sensibilitatea... Ligile bunătății vin la timpul lor.»

Să ne oprim puțin și să ne întrebăm și noi: n'ar fi cu cale ca și la noi să ni se spună adevărurile acestea respect, și de sus, dela autoritățile guvernamentale, și de jos, dela învățătorii, profesorii și preoții noștri?

Din Paris — raportează «Le Temps» — s'a răspândit «Liga» în provincie. În Corsica are să se lupte cu tradiția «vendettei», a răzbunării sângelui. De aceea și-a luat numele de Liga iertării («Ligue de pardon»).

În Algeria, în Tunis, constituie o ligă sfântă între copiii tuturor religiilor, ca să nu se urască pe temă religioasă.

Congresul din Geneva a încurajat pornirea, încât mișcarea întreagă e pe cale de a ajunge internațională. «Trebue», scrie ziarul francez, «trebuie ca în toate țările să se ridice idealul moral, să se întărească conștiința, să se dezvolte loialitatea generației, care peste câțiva ani va conduce lumea».

O ligă ca acestea ar trebui să se înființeze și în mijlocul nostru — o ligă a controlului sufletului omenesc, o ligă care să ne învețe, că sântem membri unui complex, că avem datorințe de om față de omenire, pe lângă acelea față de seamănu nostru cel mai apropiat. O ligă, care să ne scuture din apatia sufletească, în care au căzut mulți și să ne îndrepte privirile în sus.

Ascultați apărarea punctului acestuia de vedere. E, de sigur, scris de un pedagog de seamă francez:

«Priviți cum se joacă copiii. Observați gesturile lor, elanurile lor, semnele generosității sau sălbătăciile lor secrete. Uitați vă cum trăiesc, cum beau și mănâncă, priviți i cum prind în stă-

